

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра соціальної психології та психології розвитку

Проректор _____
«_____» _____ 20__ р.

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

за освітньо-професійною програмою «Психологія»

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань **05 «Соціальні та поведінкові науки»**

спеціальність **053 «Психологія»**

спеціалізація

факультет **Філософський факультет**

Івано-Франківськ – 2019 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічна психологія» для студентів галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія» за Освітньо-професійною програмою «Психологія» за першим (бакалаврським) освітнім рівнем – 2019. – 17 с.

Розробник: Климишин Ольга Іванівна, професор кафедри соціальної психології та психології розвитку, доктор психологічних наук, доцент; Сметаняк Владислав Ігорович, доцент кафедри соціальної психології та психології розвитку, кандидат психологічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної психології та психології розвитку Протокол від “29” серпня 2019 р. № 1.

Завідувач кафедри соціальної психології та психології розвитку

 (Заграй Л.Д.)

“ ” 2019 р.

Схвалено методичною комісією філософського факультету. Протокол від 5 вересня 2019 р. № 1

Голова (Пілецька Л. С.)

© Климишин О.І., Сметаняк В.І., 2019 р.

© Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань: 05 – соціальні та поведінкові науки	<i>Обов'язкова дисципліна</i>	
Модулів – 1	Спеціальність : 053 «Психологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2-й	2-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		4-й	4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	12 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	4 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		60 год.	78 год.
Мова навчання: Українська		Вид контролю: іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/3

для заочної форми – 1/6.5

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- формування знань про психологічні особливості і закономірності інтелектуального та особистісного розвитку особистості в умовах навчання та виховання;
- ознайомлення з сучасними парадигмами та технологіями реалізації навчально-виховного впливу з метою всебічного розвитку особистості;
- здійснення практичної підготовки студентів для роботи з різними суб'єктами навчально-виховного процесу.

Завдання вивчення дисципліни:

- розкрити зміст основних понять педагогічної психології та психологічних механізмів навчального і виховного впливу на особистість в цілому впродовж онтогенезу та особливостей освоєння та творення нею соціокультурного досвіду;
- сформуванати знання про основні методологічні принципи та методи реалізації психолого-педагогічних досліджень;
- ознайомити з психологічними особливостями організації та управління навчальною діяльністю, як також засобами, прийомами та методами виховання гармонійної особистості в умовах сучасного освітнього процесу;
- сформуванати психологічні знання щодо суб'єктів навчально-виховного процесу, особливостей їх взаємодії в умовах навчально-виховної діяльності.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Місце навчальної дисципліни «Педагогічна психологія» визначається важливістю формування в майбутніх психологів знань щодо механізмів та закономірності формування особистості в умовах навчально-виховного процесу, інтеріоризації підростаючим поколінням соціокультурного досвіду, розвитку здатності до його структурування та збереження в їх індивідуальній свідомості; формування вмінь та навиків організації та управління учбовою діяльністю учнів, розвитку їх учбово-пізнавальної активності та реалізацію освітніх потреб всебічного розвитку особистості учня. Дисципліна поєднує теоретичні та прикладні аспекти таких галузей знань як «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Соціальна психологія», «Диференційна психологія», «Психодіагностика».

<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології та професійної підготовки у процесі навчання, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мислити концептуально, системно, сапогенно. ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним, ЗК6. Здатність приймати обгрунтовані рішення. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, володіння соціально-психологічними механізмами взаєморозуміння і взаємовпливу.
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</i>	СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом педагогічної психології. СК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати,

	<p>аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p> <p>СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу з питань охорони психічного здоров'я відповідно до запиту населення.</p> <p>СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>
Програмні результати навчання	
<p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання.</p> <p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.</p> <p>ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.</p> <p>ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР14. Забезпечувати оптимальні психолого-педагогічні умови розвитку особистості.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p>	

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогічної психології. Психологія навчання.

Тема 1. Педагогічна психологія в системі наукового знання.

Мета. Розкрити предмет, завдання педагогічної психології. Ознайомитися з структурою, методологічними принципами, міждисциплінарними зв'язками та методами дослідження.

Зміст. Предмет та завдання педагогічної психології. Структура педагогічної психології. Методологічні принципи педагогічної психології. Зв'язок педагогічної психології з іншими науками (педагогіка, вікова, загальна, експериментальна, соціальна психологія, філософія, математика та інші). Загальна характеристика методів педагогічної психології, їх класифікація. Формуючий експеримент як основний метод, що використовується в педагогічній психології. Спостереження, бесіда, інтерв'ю, аналіз продуктів діяльності, тестування.

Тема 2. Історія розвитку педагогічної психології.

Мета. Ознайомити з історичним ракурсом розвитку педагогічної психології, сучасними доробками та концепціями.

Зміст. Зародження ідей педагогічної психології в Античності, Середньовіччі та епоху Відродження. Розвиток педагогічної психології в епоху Просвітництва. Становлення педагогічної психології у XIX – на початку XX ст. Основні тенденції розвитку педагогічної психології на сучасному етапі.

Тема 3. Психологія учіння та навчальної діяльності.

Мета. Розкрити зміст понять «научіння», «учіння», «навчальна діяльність», проаналізувати структуру учіння, його зв'язки з психічним розвитком людини. Обґрунтувати психологічний зміст навчальної діяльності.

Зміст. Поняття про научіння, учіння, навчальну діяльність. Загальна структура навчальної діяльності. Психологія типів і видів навчання. Мотивація в структурі учбової діяльності. Загальна характеристика учбового завдання як складової учбової діяльності, її особливості та способи вирішення. Контроль, самоконтроль, оцінка, самооцінка в структурі учбової діяльності. Головні лінії розвитку учня в процесі навчання. Педагогічні умови, закономірності та періоди розвитку учня в процесі навчання. Навчальні мотиви. Види мотивації в навчальній діяльності. Способи формування мотивації навчання.

Змістовий модуль 2. Психологічні основи виховання особистості.

Тема 4. Психологія виховання особистості.

Мета. Розкрити психологічний зміст процесу виховання особистості, ознайомити з основними теоріями виховання, охарактеризувати методи, прийоми, засоби виховання та самовиховання.

Зміст. Поняття про виховання: мета, завдання, загальні та спеціальні цілі сучасного виховного процесу. Виховання та соціалізація, індивідуалізація. Типи взаємозв'язків між навчанням і вихованням. Психологічні теорії виховання: біогенетичні, соціогенетичні та проміжні теорії, їх переваги та недоліки. Теорія соціального научіння і виховання. Моделі виховання. Засоби та методи виховання. Методи самовиховання: самопізнання, самостимулювання, самовладання. Прийоми самовиховання: самозобов'язання, самопереконання, самонавіювання, самотренування, самопримус. Засоби самовиховання: рефлексування, самоспостереження, самоорганізування, самопроектування.

Тема 5. Виховання духовності особистості.

Мета. Ознайомити зі змістом феномену духовність, особливостями формування духовності в умовах сучасного освітнього простору.

Зміст. Поняття про духовність, смислові утворення особистості (життєві цінності, цілі, смислові установки, переконання, сенс життя) та їх значення у вихованні. Критерії, закономірності та механізми формування духовності особистості в онтогенезі. Засоби впливу на духовну сферу особистості. Переоцінка цінностей.

Змістовий модуль 3. Психологічні засади педагогічної діяльності педагога.

Тема 6. Психологія педагогічної діяльності та особистість педагога.

Мета. Розкрити психологічний зміст педагогічної діяльності, охарактеризувати психологічний портрет сучасного педагога, особливості стилю, такту, прояву здібностей та розвитку майстерності педагога.

Зміст. Психологічна структура та функції педагогічної діяльності. Стилi педагогічної

діяльності. Психологічні вимоги до особистості вчителя. Педагогічні здібності: дидактичні, експресивні, перцептивні, організаторські, сугестивні. Педагогічний такт і здібність до педагогічного спілкування. Поняття про педагогічну майстерність. Професійне знання. Шляхи формування педагогічної майстерності. Авторитет педагога. Види педагогічного авторитету. Вимоги до вчителя в умовах науково-технічного і соціального прогресу. Професіограма вчителя. Труднощі та емоційні проблеми педагогічної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин денна форма		Кількість годин заочна форма	
	усього	у тому числі	усього	у тому числі
			о	

5. Теми семінарських занять

		л	пр	інд	с.р.		л	пр	інд	с.р.
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогічної психології. Психологія навчання										
Тема 1. Педагогічна психологія в системі наукового знання.	12	2	2		8		2			12
Тема 2. Історія розвитку педагогічної психології.	12	2	2		8			2		10
Тема 3. Психологія учіння та навчальної діяльності.	14	2	4		8		2	2		10
Разом за змістовим модулем 1	38	6	8		24	38	4	4		32
Змістовий модуль 2. Психологічні основи виховання										
Тема 1. Психологія виховання особистості.	18	2	4		12		2			14
Тема 2. Виховання духовності особистості.	12	2	2		8					12
Разом за змістовим модулем 2	30	4	6		20	30	2	2		26
Змістовий модуль 3. Психологічні засади педагогічної діяльності педагога										
Тема 1. Психологія педагогічної діяльності та особистість педагога.	22	2	4		16		2			20
Разом за змістовим модулем 3	22	2	4		16	22	2			20
Усього годин	90	12	18		60	90	8	4		78
№ з/п	Назва теми									Кількість годин

1	Предмет, завдання та методи педагогічної психології.	2
2	Загальна характеристика процесу учіння.	2
3	Психологія навчальної діяльності.	4
4	Психологічні основи виховання. Управління вихованням особистості.	4
5	Виховання духовності особистості в умовах сучасного освітнього процесу.	2
6	Психологічна характеристика педагогічної діяльності. Психологічний портрет педагога як суб'єкта педагогічної діяльності	4
	Всього	18

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

8. Самостійна робота

Самостійна робота студентів включає: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір), огляд літератури і електронних джерел інформації; вивчення матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання; систематизація вивченого матеріалу перед семестровим екзаменом.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.в-з.в)
1	Предмет, завдання та методи педагогічної психології. Основні теоретичні і прикладні проблеми педагогічної психології. Основні етапи психолого-педагогічного дослідження. Сучасна педагогічна психологія: напрями, концепції, тенденції. Психологічні аспекти Закону України «Про освіту» 2017 р.	8-12
2	Загальна характеристика процесу учіння. Підготовка рефератів (доповідей) на наступні теми: Основні теорії навчання. Учень як суб'єкт учбової діяльності. Теорія поетапного формування розумових дій і понять.	8-10

	Основні підходи до вирішення проблеми співвідношення навчання й розвитку.	
3	Психологія навчальної діяльності. Підготовка рефератів (доповідей) на наступні теми: Основні джерела навчальної мотивації. Основні форми прояву навчальних мотивів у навчальному процесі. Структура навчальної діяльності. Проблема знань у психолого-педагогічній літературі. Проблема розуміння в психолого-педагогічній літературі. Основні рівні оволодіння вміннями й навичками. Порівняльний аналіз основних психологічних теорій навчання.	8-10
4	Психологічні основи виховання. Управління вихованням особистості. Підготовка рефератів (доповідей) на наступні теми: Виховання і розвиток особистості: основні підходи. Взаємозв'язок навчання й виховання. Критерії й показники вихованості людини. Сім'я як інститут соціалізації та виховання особистості. Проблема поєднання стихійного і керованого в соціалізації. Проблема цілей виховання. Ціль виховання в різних педагогічних концепціях. Сучасні проблеми виховання.	12-14
5	Виховання духовності особистості в умовах сучасного освітнього процесу. Проблема духовності у педагогічній психології. Особистісні цінності як детермінанти поведінки особистості. Особливості виховання духовності особистості засобами народної творчості. Особливості виховання духовності в дошкільному віці. Особливості виховання духовності в умовах школи. Самовиховання дорослої особистості на засадах християнського вчення. Формування альтруїстичної спрямованості особистості.	8-12
6	Психологічний портрет педагога як суб'єкта педагогічної діяльності. Підготовка рефератів (доповідей) на наступні теми: Проблема педагогічної діяльності в психолого-педагогічній літературі. Сучасні вимоги до особистості вчителя. Основні механізми пізнання педагогом особистості учня. Соціально-перцептивні стереотипи й особливості їхнього прояву в навчальному процесі. Основні моделі педагогічного спілкування. Психологічні особливості педагогічних конфліктів.	16-20
		60-78

10. Методи навчання

За характером логіки пізнання, рівнем самостійної розумової діяльності використовуються репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький, пояснювально-ілюстративний, метод проблемного викладання та інтерактивні методи. Провідна форма навчання – лекція. Передбачено проведення лекційних занять, тематичних діалогів,

тематичних дискусій, демонстрацію матеріалів, самостійне аналітичне вивчення рекомендованої літератури.

Структура семінарського заняття містить: усне (письмове) опитування, питання для дискусії, діалогу, підведення підсумків та рекомендацію літературу.

11. Методи контролю

Використовується такі види контролю: поточний, модульний і підсумковий.

Поточний контроль здійснюється у формі оцінок за різні види аудиторної та самостійної роботи – активність на семінарах участь в обговоренні питань, у дискусіях, діалогах тощо, результати виконання тезисного працювання рекомендованої літератури (статей), підготовка словника термінів за темою лекційного заняття, рефератів.

Модульний контроль (тематичне оцінювання з модулю) здійснюється на засаді письмової контрольної роботи.

Підсумковий контроль здійснюється на іспиті.

Програмові вимоги до іспиту

1. Предмет і завдання педагогічної психології.
2. Структура педагогічної психології.
3. Методологічні принципи та методи педагогічної психології.
4. Психолого-педагогічний експеримент.
5. Зв'язок педагогічної психології з іншими науками.
6. Зародження педагогічних ідей в період Античності, Середньовіччя, Відродження.
7. Педагогічна психологія в кінці 19 – на початку 20 ст.
8. Розвиток та сучасний стан педагогічної психології в Україні.
9. Виховання, навчання, психічний розвиток: смислове порівняння понять.
10. Загальна характеристика навчання. Навчання в людини.
11. Учіння як одна з сторін педагогічного процесу.
12. Поняття навчальної діяльності: загальна характеристика.
13. Концепція навчальної діяльності (В.В. Давидов).
14. Структура навчальної діяльності (Д.Б. Ельконін, В.В. Давидов).
15. Навчання як процес стимулювання і управління зовнішньою і внутрішньою активністю учня.
16. Навчання як організація пізнавальної активності (принципи, методи).
17. Навчання як стимулювання дослідницької активності (принципи, методи).
18. Навчання як стимулювання самостійної мислинєвої активності учнів (принципи, методи).
19. Теорія поетапного формування розумових дій (П.Я. Гальперін).
20. Особливості формування умінь і навичок в умовах навчальної діяльності.
21. Рівні засвоєння знань в умовах навчальної діяльності.
22. Особливості формування пізнавального ресурсу учня в умовах навчальної діяльності.
23. Психологічні критерії контролю й оцінки знань.
24. Психологічний аналіз уроку.
25. Психологічні основи програмованого навчання.
26. Психологічні основи проблемного навчання.
27. Психологічні основи розвиваючого навчання.

28. Розвиток пізнавальних процесів і здібностей у навчальному процесі. .
29. Педагогічні умови, закономірності та періоди розвитку учня в процесі навчання.
30. Мотиви навчання: види, рівні, якості.
31. Пізнавальні навчальні мотиви.
32. Соціальні пізнавальні мотиви.
33. Диференціація і індивідуалізація процесу навчання.
34. Загальне поняття про виховання.
35. Цілі, засоби, методи виховання.
36. Психологічні теорії виховання.
37. Теорія соціального наuczіння і виховання.
38. Соціально-психологічні аспекти виховання.
39. Психологія перевиховання і самовиховання.
40. Прийоми самовиховання.
41. Стратегія розвитку духовності особистості в умовах сучасного освітнього простору.
42. Критерії, закономірності та механізми розвитку духовності особистості в процесі навчання і виховання.
43. Психологічні особливості педагогічної діяльності.
44. Психологічна структура та функції педагогічної діяльності.
45. Стили педагогічної діяльності.
46. Психологічні вимоги до особистості вчителя.
47. Педагогічні здібності.
48. Педагогічний такт, педагогічне спілкування..
49. Бар'єри педагогічної взаємодії.
50. Професіограма вчителя.
51. Педагогічна рефлексія.
52. Поняття про педагогічну майстерність. Шляхи формування педагогічної майстерності.
53. Психологія педагогічної саморегуляції.
54. Види, наслідки і особливості подолання професійних деформацій у педагогічній діяльності.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Доповіді на семінарських (підготовка реферату – з.ф.н.)	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	20	50	100
5	5	5	5	5	5			

T1, T2 ... T6 – теми змістових модулів.

Критерії оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів навчання з навчальної дисципліни, є:

- своєчасне і у повному обсязі виконання всіх навчальних завдань, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина засвоєння навчального матеріалу за відповідною темою навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння самостійно аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку та розвитку;
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.

Засоби оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень студентів за усіма видами навчальних робіт проводиться за поточним, модульним та підсумковим контролюми. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі (самостійна робота).

Оцінювання курсу відбувається за 100 бальною шкалою. З них:

50 балів – стаціонарна форма навчання: оцінювання роботи студента на семінарських заняттях (15 балів за усні відповіді на семінарських заняттях, 5 балів за виконання контрольної роботи; 15 балів за підготовку словника основних термінів і понять до теми 1, 2, 4, 5, 6; 15 балів за тезисне конспектування 5-ти наукових статей); заочна форма навчання: оцінювання роботи студента на семінарських заняттях (5 балів за усні відповіді на семінарських заняттях, 15 балів за підготовку рефератів; 15 балів за підготовку словника основних термінів і понять до теми 1, 2, 3, 4; 15 балів за тезисне конспектування 5-ти наукових статей).

50 балів – оцінювання екзаменаційного тестового завдання. 50 балів – оцінювання екзаменаційного тестового завдання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D		
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним	не зараховано з обов'язковим

		вивченням дисципліни	повторним вивченням дисципліни
--	--	----------------------	--------------------------------

13. Методичне забезпечення

Конспект лекцій, рекомендована до курсу література, робоча програма, друковані періодичні видання, ілюстративний матеріал, електронний ресурс.

14. Рекомендована література

Базова

1. Вікова і педагогічна психологія: Навч. посіб. / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. 2-ге вид. К. : Каравела, 2008.
2. Зимняя И. А. Педагогическая психология : учеб. для вузов. 2-е изд., доп., испр. и перераб. М. : Логос, 2001.
3. Зміст і сутність педагогічної діяльності : навч. посіб. / [О. Г. Романовський, О. С. Пономарьов, С. М. Пазиніч та ін.] ; Нац. техн. ун-т. «Харківський політехнічний ін-т». Х. : НТУ «ХП», 2007.
4. Казанская В.Г. Педагогическая психология. СПб. : Питер, 2003.
5. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій). К., 2005.
6. Крутецкий В.А. Психология обучения и воспитания школьников. М, 1990.
7. Лефрансуа Г. Прикладная педагогическая психология. СПб. : Пройм-Еврознак, 2005.
8. Лишин О.В. Педагогическая психология воспитания: Учеб. пособие для шк. психологов и педагогов. М. : Ин-т практич. психол., 1997.
9. Митина Л.М. Учитель как личность и профессионал (психологические проблемы). М. : Дело, 1994.
10. Мюнстерберг Г. Психология и учитель. М. : Совершенство, 1997.
11. Реан А.А., Коломинский Я.Л. Социальная педагогическая психология. СПб. : Питер, 1999.
12. Савчин М.В. Педагогічна психологія. К. : Академвидав, 2007.
13. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності: навч. посіб. К. : Вища школа, 2004.
14. Сметанський М. Проблема професіоналізму у вищій школі. *Вища освіта України*. 2006. № 2. С. 67-72.
15. Якунин В.Я. Педагогическая психология. М. : Полиус, 1998.

Допоміжна

1. Айсмонтас Б.Б. Психология и педагогика развития (схемы, рисунки, таблицы). М., 1996.

2. Активные методы обучения педагогическому общению и его оптимизация. М. : Просвещение, 1983.
3. Ангеловски К. Учителя и инновации: Кн. для учителя. М. : Просвещение, 1991.
4. Битянова М.Р. Работа психолога в начальной школе. М. : Изд-во "Совершенство", 1998.
5. Богдан Ж. Б. Теоретико-методологічний аналіз стилю педагогічної діяльності. Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. 2009. № 1. С. 62-68.
6. Бодалев А.А. О психологических основах воспитания личности. *Вопросы психологии*. 1986. № 1. С.19-27.
7. Братченко С.Л. Введение в гуманитарную экспертизу образования (психологические аспекты). М. : Смысл, 1999.
8. Возрастная и педагогическая психология / Под ред. А.В.Петровского. М., 1981.
9. Волович М.Б. Не мучить, а учить: о пользе педагогической психологии. М. : РОУ, 1992.
10. Выготский Л.С. Педагогическая психология. М. : Педагогика-Пресс, 1996.
11. Габай Т.В. Учебная деятельность и ее средства. М. : МГУ, 1988.
12. Глассер У. Школы без неудачников: Пер. с англ. М. : Прогресс, 1991.
13. Грехнев В.С. Культура педагогического общения: Кн. для учителя. М. : Просвещение, 1990.
14. Давыдов В.В. Проблемы развивающего обучения. М., 1986.
15. Давыдов В.В., Ломшер Й., Маркова А.К. Формирование учебной деятельности школьника. М., 1982.
16. Джеймс У. Беседы с учителями о психологии. М., 1998.
17. Добрович А.Б. Воспитателю о психологии и психогигиене общения. М. : Смысл, 1999.
18. Дружинин В.Н. Психология общих способностей. СПб. : Питер, 2002.
19. Журавлев В.И. Основы педагогической конфликтологии. М. : Российское педагогическое общество, 1995.
20. Зеер Э. Ф. Психология профессионального образования : учеб. пособие для вузов [Гриф УМО]. 3-е изд., стер. М. : Академия, 2009. (Высшее профессиональное образование) .
21. Зюбин Л.М. Психология воспитания: учеб. пособие. М. : Высш. шк., 1991.
22. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы. СПб : Питер, 2000.
23. Ильясов И.И. Структура процесса учения. М., 1986.
24. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика: пер. с нем. М. : Педагогика, 1991.
25. Кузьмина Н.В. Профессионализм личности преподавателя и мастера производственного обучения. М. : Высш. шк., 1990.
26. Кумекер Л., Шейн Дж. С. Свобода учиться, свобода учить: Пособие для учителя. М. : Народное образование, 1994.
27. Кухарев Н.В. На пути к профессиональному совершенству: Кн. Для учителя. М.: Просвещение, 1990.

28. Климишин О. И. Развитие духовности личности: психолого-педагогический супровід. Івано-Франківськ : Видавець Третяк І. Я., 2011.
29. Кузьмина Н.В. Способности, одаренность, талант учителя. Л., 1985.
30. Курс общей, возрастной и педагогической психологии / Под ред. М.В.Гамезо. М., 1982. Вып.3.
31. Лишин О.В. Педагогическая психология воспитания: учеб. пособие для школьных психологов и педагогов. М. : ИПП, 1997.
32. Левитес Д.Г. Школа для профессионалов, или Семь уроков для тех, кто учит. М.: Московский психолого-социальный институт; Воронеж: Издательство НПО "МОД ЗК", 2001.
33. Леонтьев А.А. Педагогическое общение / Под ред. М. К. Кабардова. М., 1996.
34. Маркова А.К., Матис Т.А., Орлов А.Б. Формирование мотивации учения. М. : Просвещение, 1990.
35. Мартынюк И.О. Жизненные цели личности: понятие, структура, механизмы формирования. К., 1990.
36. Митина Л. М. Интеллектуальная гибкость учителя: психологическое содержание, диагностика, коррекция : учеб. пособие. М. : Флинта, 2003.
37. Основы педагогики и психологии высшей школы/ Под ред. А.В.Петровского. М., 1986.
38. Орлов Ю.М. Восхождение к индивидуальности: Кн. для учителя. М. : Просвещение, 1991.
39. Помиткін Е.О. Роль сім'ї в духовному вихованні молодших школярів. *Еколого-натуралістична творчість: Науково-методичний вісник* . К.: УДЕНЦ, 1998. С.28-36
40. Практикум по возрастной и педагогической психологии / Под ред. А.И. Щербакова. М. : Просвещение, 1987.
41. Пряжников Н.С. Профессиональное и личностное самоопределение. М. : Институт практической психологии, 1996.
42. Психология и учитель: Пер. с англ. Г. Мюнстерберг, 3-е изд., испр. М. : "Совершенство", 1997.
43. Психологія і педагогіка життєтворчості: навчально-методичний посібник /ред. В.М. Донш, Г.М. Несен, Л.В. Сохань та інш. К., 1996.
44. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии: учеб. пособие. М. : Народное образование, 1998.
45. Симонов В.П. Диагностика личности и профессионального мастерства преподавателя. М. : МЛА, 1995.
46. Сластенин В.А., Подымова Л.С. Педагогика: инновационная деятельность. М : ИЧП "Изд-во Магистр", 1997.
47. Талызина Н.Ф. Педагогическая психология. М. : Академия, 1998.

48. Фельдштейн Д.И. Проблемы возрастной и педагогической психологии: Избр. психол. тр. М. : МПА, 1995.
49. Фурман А.В. Теорія освітньої діяльності як метасистема. *Психологія і суспільство*. 2002. № 3-4.
50. Хекхаузен Х. Мотивация и деятельность. СПб. : Питер, 2001.
51. Цукерман Г.А. Совместная учебная деятельность как основа формирования умения учиться. М., 1992.
52. Чепелева Н. В. Формування професійної компетентності в процесі вузівської підготовки психолога-практика. *Актуальні проблеми психології : Наукові записки Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України* [за ред. С. Д. Максименка]. 1999. Вип. 19. С. 224-229.

15. Інформаційні ресурси

Інтернет, електронні книги та підручники, бібліотеки

1. <http://psy.piter.com/library/>
2. <http://psy.rin/article/>
3. www.psych.uw.edu.p
4. www.Uaua.info
5. www.mirsemji.com.ua
6. www.roditeli.ua
1. www.coob.ru